

■ آلمان تاکنون ورود نزدیک به یک میلیون آواره جنگ اوکراین را ثبت کرده است؛ اگرچه تعداد واقعی کسانی که وارد شده‌اند و برنگشته‌اند نامشخص است. آلمان یکی از کشورهای است که به واسطه کاهش عرضه گاز از سمت روسیه، با مشکلات عدیده‌ای مواجه شده است. تعداد فزاینده‌ای از اقتصاددانان پیش‌بینی می‌کنند حتی اگر اروپا زمستان امسال بتواند از سهمیه‌بندی انرژی جلوگیری کند اما وارد رکود اقتصادی خواهد شد

سراز بردن سیل آوارگان جنگ اوکراین به دیگر کشورهای اروپایی باعث تشدید بیکاری در این منطقه شده است

موج بیکاری در اروپا

اسپانیا با ۱۲٫۴ درصد و یونان با ۱۲٫۲ درصد بیشترین میزان بیکاری در اروپا را ثبت کردند

خشکسالی در اروپا باعث شده تولید غلات این منطقه در سال جاری ۷٫۷ درصد نسبت به سال قبل کاهش یابد

با گذشت ۷ ماه از آغاز جنگ اوکراین، سیل آوارگان به سوی کشورهای اروپایی باعث شده است بیکاری در آلمان و سایر کشورهای قاره سبز، پس از پیوستن تعداد بیشتری از پناهجویان از جنگ اوکراین به جمعیت نیروی کار افزایش یابد. به گزارش «وطن‌امروز» به نقل از رویترز، آلمان تاکنون ورود نزدیک به یک میلیون نفر آواره جنگ اوکراین را ثبت کرده است؛ اگرچه تعداد واقعی کسانی که وارد شده‌اند و برنگشته‌اند نامشخص است. آلمان یکی از کشورهایی است که به واسطه کاهش عرضه گاز از سمت روسیه، با مشکلات عدیده‌ای مواجه شده است. تعداد فزاینده‌ای از اقتصاددانان پیش‌بینی می‌کنند که حتی اگر اروپا زمستان امسال بتواند از سهمیه‌بندی انرژی جلوگیری کند اما وارد رکود اقتصادی خواهد شد. وابستگی اروپا به انرژی روسیه، جنگ اوکراین را به یک بحران اقتصادی برای اروپا تبدیل کرده و قیمت حامل‌های انرژی را در ماه‌های اخیر به بالاترین حد خود رسانده است. در پاسخ دولت‌های اروپایی برای

شهروند آلمانی بیشتر از سپتامبر سال گذشته بیکار محسوب می‌شوند.

■ **فوران بیکاری در اسپانیا!**

نرخ بیکاری منطقه بیورو در ماه آگوست بدون تغییر به ۶٫۶ درصد رسید. یوروآستات در گزارش روز جمعه خود بیان کرد که نرخ بیکاری تعدیل شده فصلی در منطقه بیورو بدون تغییر در ماه آگوست در ۶٫۶ درصد به صورت ماهانه باقی مانده است. رقم نرخ سالانه ۰٫۹ واحد درصد کمتر بود. علاوه بر این، نرخ بیکاری در کل اتحادیه اروپایی نیز در ماه آگوست بدون تغییر ماهانه بود و به ۶٫۰ درصد رسید. این رقم نسبت به سال گذشته کاهش ۰٫۸ درصدی داشته است. کشورهای عضو اتحادیه اروپایی که بالاترین نرخ بیکاری را ثبت کردند شامل اسپانیا با ۱۲٫۴ درصد و یونان با ۱۲٫۲ درصد بودند. در همین حال، کشورهای چک با ۲٫۴ درصد و مالت با ۲٫۹ درصد کمترین نرخ بیکاری را داشتند.

■ **سایه رکود بر اقتصاد آلمان**
هفتنامه اشیپگل به نقل از سازمان همکاری و توسعه اقتصادی (OECD) نوشت: آلمان در سسال آینده یکی از کشورهایی خواهد بود که بدترین آسیب را از کندی اقتصاد جهان خواهد دید. بر اساس پیش‌بینی OECD، بزرگ‌ترین اقتصاد اروپا در سال آینده میلادی، ۰٫۷ درصد کوچک‌تر خواهد شد. این سازمان دلیل این رکود را افزایش هزینه‌های انرژی عنوان کرده است. پیش‌بینی سازمان همکاری و توسعه اقتصادی از پیش‌بینی موسسه تحقیقات اقتصادی (Ifo) مستقر در مونیخ در اوایل ماه جاری میلادی، ۰٫۳ درصد و از پیش‌بینی تحلیلگران رویترز، ۰٫۲ درصد بیشتر است. بانک مرکزی آلمان نیز در ماه آگوست هشدار داد که رکود اقتصادی در آلمان به میزان زیادی محتمل است و اما هیچ رقمی در این رابطه اعلام نکرد. رویترز به نقل از بانک مرکزی آلمان اعلام کرده است: «کاهش تولید اقتصادی در ماه‌های فصل زمستان بسیار محتمل‌تر شده

با گذشت ۷ ماه از آغاز جنگ اوکراین، سیل آوارگان به سوی کشورهای اروپایی باعث شده است بیکاری در آلمان و سایر کشورهای قاره سبز، پس از پیوستن تعداد بیشتری از پناهجویان از جنگ اوکراین به جمعیت نیروی کار افزایش یابد. به گزارش «وطن‌امروز» به نقل از رویترز، آلمان تاکنون ورود نزدیک به یک میلیون نفر آواره جنگ اوکراین را ثبت کرده است؛ اگرچه تعداد واقعی کسانی که وارد شده‌اند و برنگشته‌اند نامشخص است. آلمان یکی از کشورهایی است که به واسطه کاهش عرضه گاز از سمت روسیه، با مشکلات عدیده‌ای مواجه شده است. تعداد فزاینده‌ای از اقتصاددانان پیش‌بینی می‌کنند که حتی اگر اروپا زمستان امسال بتواند از سهمیه‌بندی انرژی جلوگیری کند اما وارد رکود اقتصادی خواهد شد. وابستگی اروپا به انرژی روسیه، جنگ اوکراین را به یک بحران اقتصادی برای اروپا تبدیل کرده و قیمت حامل‌های انرژی را در ماه‌های اخیر به بالاترین حد خود رسانده است. در پاسخ دولت‌های اروپایی برای

عدم اجرای معافیت حق بیمه قرار داد، پاشنه آشیل بزرگ شرکتهای دانش بنیان

معافیت حق بیمه دانش بنیان‌ها؛ از شعار تا عمل

آشیل جدی برای اعمال ضرایب جدید بر قراردادهای تولیدی تبدیل شده است، مساله حساسرسی ۱۰ ساله و حتی بیشتر از دفاتر بیمه‌ای شرکت‌هاست. ماده ۴۷ قانون تامین اجتماعی به مساله حساسرسی از دفاتر و اسناد کارفرما اختصاص دارد. این حساسرسی‌ها و زمان بندی آن فاقد هر گونه قاعده بوده و عملا در هر زمان که سازمان بخواهد انجام می‌شود. شاید بتوان گفت عمده بازرسی‌های انجام شده جهت بررسی مدارک مربوط به سال‌ها قبل بوده و حتی مواردی وجود دارد که نمایندگان سازمان خواستار بازرسی دوره زمانی بیش از ۱۰ سال گذشته شده‌اند. این در حالی است که بر اساس مواد ۳۹ و ۱۰۱ قانون گذشت نیم قرن از این قانون، و ساختار حقوقی این سازمان برای اعتراض به‌رای تامین اجتماعی وحتی بخشنامه‌های تامین اجتماعی مشکلات فراوانی دارد و در چنین شرایطی تولیدکننده، بخش پیمانکاری و اقتصاد کشور متضرر اصلی خواهد شد. در کنار این موضوع نیز یکی از موارد مهمی که به پاشنه

تامین اجتماعی در مساله حق بیمه قرارداد و معافیت مرتبط با آن به طور عمده شامل این موارد است: عدم تمکین به نامه‌های معاونت علمی ریاست جمهوری، بروکراسی بسیار پیچیده برای صدور معافیت‌های ضرایب حق بیمه، عدم آشنایی برخی کارشناسان شعب با شرکتهای دانش بنیان، درآمذایی برای شعب از محل بروکراسی پیچیده موجود، شفاف نبودن بخشنامه‌های تامین اجتماعی و سلیقه‌ای برخورد کردن کارشناسان در اعمال ضرایب برای شعب مختلف و همچنین شرکتهای مختلف.

در زمینه مشکلات موجود بر سر راه شرکتهای دانش بنیان بحث بروکراسی‌ای است که درون شعب وجود دارد و بسیار مشکل ساز شده است؛ به نحوی که هر پرونده‌ای فرستاده می‌شود سازمان تامین اجتماعی بعد از ۲ هفته الی یک ماه به زبان پیچیده‌ای به آن پاسخ می‌دهد ولی پاسخ نه تنها راه‌گشا نیست، بلکه تکراری و با ادبیات غامض حقوقی است و این روند بارها و بارها اتفاق می‌افتد، زیرا این سازمان زیر بار معافیت ضرایب حق بیمه قرارداد نمی‌رود.

طبق بخشنامه صرفا با ارائه مجوز یا نامه معافیت از طرف معاونت علمی، در صورت نداشتن بدهی شرکت، هر شعبه‌ای موظف است آن را تایید کند. شعب به دلیل نداشتن دانش یا وقت یا حتی دلایل دیگر از جمله عدم همراهی یا خصومت شخصی به طور سلیقه‌ای، شرکتهارا را به هم راجع می‌دهند و حتی در صورت پاسخگوئی نیز بسیار سلیقه‌ای برخورد می‌کنند و معافیت ضرایب را اعمال اثر نمی‌کنند.

از سوی دیگر حق بیمه قرارداد اخذ شده توسط سازمان تامین اجتماعی به کابوس بخش خصوصی تبدیل شده است. سازمان تامین اجتماعی از هر محلی به دنبال ایجاد ضرر و اخذ حق بیمه از کسب وکارها است و وقتی با شرکتهای نیز صحبت می‌کنیم، همه بدون استثنامی گویند همیشه تامین اجتماعی به دنبال تحمیل یک بار اضافی روی دوش آنهاست.

این بخشی از مصاحبه یک فعال حوزه کسب وکار است که به دلیل اخذ حق بیمه قرارداد در چندین قرارداد، متحمل هزینه‌ای بسیار بیشتر از سود کار خود شده و به دلیل ترس از جریمه بیمه‌ای به شکل ناشناس با ما مصاحبه کرده است: «اخذ ضرایب حق بیمه قرارداد خود یک ظلم بزرگ است؛ وقتی ما روی یک قرارداد کار می‌کنیم و از لیست دفتر مرکزی استفاده می‌کنیم یعنی حق بیمه کارگران را صادر کرده‌ایم و دیگر ضریب مفهومی ندارد. قانون تامین اجتماعی از پایه مشکل دارد از طرفی در آمد حاصل از این ضرایب نیز به کارگر نمی‌رسد و برای موارد مختلف در تامین اجتماعی استفاده می‌شود. تنها با چند مورد اخذ حق بیمه قرارداد، شرکت تولیدی ما به ضرردهی رسید و دیگر توانایی انجام کار جدید نداریم، زیرا باید مقاصا حساب بگیریم و نقدینگی ما با اخذ مقاصا حساب آزاد می‌شود؛ از آن طرف هم باید ۱۶٫۶۷ درصد از قرارداد خود را به تامین اجتماعی بدهیم تا مقاصا حساب بدهد و چندین قرارداد ما نیز به این مشکل خورده است در حالی که تمام

تسهیل کسب وکار شرکت‌های دانش بنیان و بر اساس اجرای بند ۱۹ بخشنامه شماره ۱۰۰/۹۹/۱۳۱۰ مورخ ۱۳۹۹/۱۲/۲۰ سازمان تامین اجتماعی درباره تفتیح و تلخیص ضوابط بیمه‌ای مقاطعه کاران، تمام قراردادهای دانش بنیان را که به تأیید معاونت علمی و فناوری رئیس جمهور برسد از پرداخت ضرایب حق بیمه قراردادها معاف کرد. به طوری که پس از ارزیابی قرارداد و در صورت انطباق آن با فعالیت‌های دانش بنیان شرکت، نامه تأیید معافیت از ضرایب توسط معاونت علمی و فناوری برای شعبه مورد نظر در سازمان تامین اجتماعی ارسال می‌شود.

قراردادهای معرفی شده منحصرادر باره موضوعات دانش بنیان مورد تأیید و با معرفی معاونت علمی و فناوری رئیس جمهور بوده و سایر قراردادهای مورد اجرای شرکتهای موسسات مزبور طبق مقررات جاری سازمان و با رعایت ماده ۴۱ قانون تامین اجتماعی محاسبه و مطالبه خواهد شد.

■ **تشخیص حق بیمه به سلیقه کار شناس**

با وجود تعریف شدن معافیت شرکتهای دانش بنیان از ضرایب حق بیمه قرارداد، متأسفانه این شرکتهای در مسیر اجرای این موضوع دچار مشکلات و معضلات جدی می‌شوند که برای صاحبان شرکتهای دانش بنیان تبدیل به معضل می‌شود. یکی از معضلات اصلی حق بیمه قراردادها، مشخص نبودن و شفاف نبودن بخشنامه‌های بیمه است که با توجه به تشخیص کارشناس بیمه با این موضوع بسیار سلیقه‌ای برخورد می‌شود.

در رابطه با حق بیمه شرکتهای دانش بنیان با ۲ موضوع مواجه هستیم؛ نخستین بخش بیمه قرارداد شرکتهای دانش بنیان با کارفرمایان است که با وجود منع قانونی، باز هم در زمینه قراردادهای شرکتهای دانش بنیان با بخش‌های مختلف اقتصاد از جمله صنایع، ضرایب حق بیمه قرارداد اخذ می‌شود و از طرف دیگر، با توجه به رویکرد کارهای دانش بنیان و حوزه استارت‌آپی کشور، این شرکتهای با بدنه کارشناسی و علمی دانشگاه‌ها نیز به صورت پارموقت ارتباط دارند و در همه این قراردادها، با وجود بیمه شدن آن شخص در محلی دیگر، از قراردادی ملین شرکت دانش بنیان باسایتید و شخصیت‌های علمی نیز ضریب ۱۶٫۶۷ حق بیمه دریافت می‌شود.

به عنوان مثال در یک قرارداد ۲۵۰ میلیون تومانی یک شرکت دانش بنیان با وجود معافیت، ۴۸ میلیون تومان بدهی بیمه‌ای لحاظ شده است. تامین اجتماعی به راحتی با یک ضریب این مبلغ را از شرکت دریافت می‌کند. در صورتی که با اعتراض شرکت، بیمه این مبلغ را به ۳۱ میلیون تقلیل داده است. اگر بدهی ۴۸ میلیونی که تامین اجتماعی بر شرکت تحمیل کرده، درست بوده و بر مبنای محاسبات کارشناسی بوده است، چرا پس از تنها یک بار اعتراض، ۳۱ میلیون تومان رسیده است و این تنها بخشی از اعمال سلیقه‌های موجود در زمینه حق بیمه قراردادها بوده است.

به صورت کلی مشکلات شرکتهای دانش بنیان با

نیلوفر زاغ: سال ۱۴۰۱ از سوی رهبر حکیم انقلاب به عنوان سال «تولید دانش بنیان، اشتغال آفرین» نام گذاری شده با اینکه طی سال‌های اخیر همواره مساله اقتصاد در شعارهای سالانه سهم بسزایی داشته است اما تأکید ویژه رهبری به تولید دانش بنیان، نشان از جایگاه و نقش کلیدی شرکتهای مجموعه‌های دانش بنیان در رشد اقتصادی دارد.

در یک دهه اخیر با اینکه از نظر تعداد شرکتهای دانش بنیان کشورمان توسعه چشمگیری داشته است و این شرکتهای مورد حمایت فراوان نهادهایی مانند معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری بوده‌اند اما باز هم با مشکلات عدیده‌ای بویژه در زمینه فضای کسب وکار روبه‌رو هستند.

در گزارش پیش رو به مشکلات شرکتهای دانش بنیان در مسیر «معاف شدن از پرداخت حق بیمه قرارداد» خواهیم پرداخت؛ مساله‌ای که با وجود پیگیری‌های مختلف، به دلیل گسترده‌گی و امکان دخالت تصمیمات انسانی، کاملاً سلیقه‌ای می‌باشد. با آن برخورد می‌شود به طوری که رفتار واحدهای بیمه شعبه به شعبه با شرکتهای دانش بنیان تفاوت دارد.

■ **حق بیمه قراردادها چیست؟**

پیش از تشریح این مشکل شرکتهای دانش بنیان، ابتدا باید به این سوال پاسخ داد که حق بیمه قرارداد چیست؟ بر اساس ماده ۴۱ قانون، سازمان تامین اجتماعی می‌تواند با توجه به نوع قرارداد بیمه‌نگاری درصدی از قرارداد را به عنوان حق بیمه در نظر بگیرد و آن مبلغ را از پیمانکار طلب کند که اصطلاحاً به آن «حق بیمه قراردادها» گفته می‌شود. این موضوع ابتدا بخش بسیار کوچکی از کارهای کسب وکارها را شامل می‌شد ولی با توجه به اینکه حق بیمه قرارداد و ضرایب آن بر عهده خود کارشناس تامین اجتماعی است، در موارد مختلف امکان اخذ هزینه‌هایی به‌مراتب بالاتر از میزان حق بیمه کارگران کل آن قرارداد را برای تامین اجتماعی ایجاد می‌کند و همین موضوع اخذ سلیقه‌ای و بسیار بالای حق بیمه قرارداد حتی تا ۱۶٫۶۷ درصد از کل قرارداد را امکان پذیر کرده است؛ در حالی که دفتر پژوهش‌های سازمان تامین اجتماعی، میزان حق بیمه قرارداد در هزینه تمام شده تولید در کشور را از صرّفه اقتصادی خارج و بستر همکاری را به طور کل نابود کرده است.

البته این اتفاق تنها در شرکتهای دانش بنیان رخ نمی‌دهد و اکثر کسب وکارها به نوعی با آن دست و پنجه نرم می‌کنند. با توجه به مشکلات فراوان اخذ حق بیمه قرارداد از شرکتهای مختلف تولیدی، معاونت علمی ریاست جمهوری در سال ۹۹ جهت اعطای معافیت پرداخت حق بیمه قرارداد به شرکتهای دانش بنیان با سازمان تامین اجتماعی به تفاهم رسید. طی تفاهم صورت گرفته میان این دو، در راستای

یکشنبه ۱۰ مهر ۱۴۰۱
وطن امروز | شماره ۳۵۹۲

اقتصادی

